
CONCIO XIII.

THEMA: Fulcite me floribus, stipate me malis:
quia amore languo.

(Cant. cantic. II, 5).

IDEA CONCIONIS

PROP. Cor Iesu redamandum, quia est amore plenum.

DIVISIO. Est amore plenum: I. Propter humanam naturam assumptam, qua Filius Dei factus est similis nobis; II. Propter donum divinum gratiae, qua nos facti sumus similes Ei; III. Propter unionem intimam, qua in gloria Ipsi adhaerebimus.

PARS I. a) Descendens ad nostra; b) factus visibilis; c) vivens passibilis.

PARS II. Qua gratia facti sumus: a) cohaeredes; concorporales: c) participes Eius.

PARS III. Scilicet: a) visione; b) possessione; c) fruitione.

Exordium. Triplici sub aspectu in hac expositione Lithaniarum, amor Cordis Iesu proponitur considerandus. Primo ex hoc quod ardentissime fertur in Deum, velut in obiectum praecipuum amoris; unde charitas nuncupatur, qua, ad modum incensae fornacis ardens, Deum dilexit semper vehementer ac digne, iuxta deprecationem octavam, sub concione nona. Deinde idem amor divinus Cordis Iesu deprecatione nona proponitur perpendendus, velut inclusus in illo Corde, cuius est receptaculum mundissimum, sive de creato, sive de increato amore fiat sermo, ut dictum est concione undecima. Et tandem sub deprecatione decima dicente: « Cor Iesu bonitate et amore plenum » rursus ducimur ad disserendum de hoc amore, sed aliter; in quantum, scilicet, in nos effusus

fuit; ex hoc nempe quod homines, mortales, fragiles et miserissimi sunt obiectum huiusce praedilectionis infinitae sacratissimi Cordis Iesu. Vera quidem, scripsit sapiens de amore Dei: « Diligis omnia quae sunt, et nihil odisti eorum, quae fecisti » (1): quo amore ita singillatim hominem prosequutus fuit, ut Cor unigeniti sui daret sic alloquens unicuique nostrum: *sicut mater unicum amat filium, ita ego te diligebam*. Ex quare redamandum.

Propositio. *Cor Iesu redamandum, quia est amore plenum.*

Cor Iesu esse erga nos amore plenum, nihil aliud significat quam altissima benevolentiae et amicitiae argumenta erga nos continere, imo etiam et praebere. Quia amor est sui diffusivus, tanto excellentior est, quanto abundantius diffunditur. Cum ergo bona sua Deus ita per Cor Iesu nobis largitus fuerit, ut quodammodo in ipsum transformaremur iuxta illud: « Ut sint unum sicut et nos » (2), et Ipse fieret similis nobis iuxta illud: « Formam servi accipiens in similitudinem hominum factus et habitu inventus ut homo » (3), clare evincitur hoc fuisse maioris dilectionis argumentum quo ei intime adhaeremus; nam amor est vis unitiva et concreta. Et ideo Cor Iesu est amore plenum.

Divisio. I. *Propter humanam naturam assumptam, qua Filius Dei factus est similis nobis;* II. *Propter donum divinum gratiae, qua nos facti sumus similes Ei;* III. *Propter unionem intimam, qua in gloria Ipsi adhaerebimus.*

PARS I. — PROPTER HUMANAM NATURAM ASSUMPTAM.

Primum dilectionis argumentum sacratissimi Cordis est assumptio humanae naturae qua Christus factus est similis

(1) Sap. XI, 25.

(2) IOAN. XVII, 11.

(3) Ad Philipp. II, 7.

nobis ut legitur ad Romanos: « Deus filium suum mittens in similitudinem carnis peccati » (1): radix enim huius, missionis est charitas Dei, dicente D. Ioanne: « sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret » (2). Hic autem Filius, qui in forma Dei, idest in natura Dei erat, habet enim totam eandemque naturam Patris generantis « exinanivit semetipsum formam servi accipiens in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo » (3). Inde tres consequuntur effectus, qui reddunt eum similem nobis, nempe descensus ad nostra, visibilitas, passibilitas.

a) Filius Dei Patris proprius, consubstantialis sibi et coeternus, non de novo creatus vel factus sed quasi praeexistens mittitur; non quidem ut esset ubi non erat, sed ut esset modo quo non erat in mundo, id est, per carnis assumptionem. Et sic intelligendum est quod descendit ad nostra iuxta illud: « Ego sum panis vivus qui de coelo descendi » (4).

Super illud; *Exinanivit semetipsum*, scribit D. Thomas: « Pulchre dicit Apostolus: exinanivit. Inane enim opponitur pleno; natura enim divina satis plena est, quia ibi est omnis bonitatis perfectio. Natura autem humana et anima non est plena, sed in potentia ad plenitudinem, quia est facta quasi tabula rasa. Est ergo natura humana inanis. Dicit ergo: exinanivit, quia naturam humanam assumpsit. Tangit ideo primo naturae humanae assumptionem dicens: *formam servi accipiens*; homo enim ex sua creatione est servus Dei, et natura humana est forma servi. Cur dicitur convenientius: *formam servi*, quam: *servum*? Quia: *servus* est nomen hypostasis, vel suppositi, quod non est assumptum, sed: *natura*; quod enim suscipitur, distinguitur a suscipiente. Non ergo Filius Dei assumpsit hominem, quia daretur intelligi quod homo esset aliud a Filio Dei, cum tamen Filius Dei factus sit homo.

(1) VIII, 3.

(2) III, 16.

(3) Ad Philipp. II, 7.

(4) IOAN. VI, 41.

Acceptit ergo naturam in persona sua, ut esset idem in persona Filius Dei et Filius hominis » (1).

b) Et consequenter factus visibilis, ut ait Baruch (2): « Post haec in terra visus est, et cum hominibus conversatus est »; unde « et vidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a Patre (3). De ratione enim humanitatis est visibilitas; et ideo Apostolus adiungit: « in similitudinem hominum factus », scilicet secundum speciem: « debuit enim per omnia fratribus assimilari, ut misericors fieret » (4).

Super illud: « Deus filium suum mittens in similitudinem carnis peccati » (5), scribit D. Thomas: « Non est intelligendum sic quod quasi veram carnem non habuerit, sed solum carnis similitudinem quasi phantasticam, sicut Manichaei dicunt, cum ipse Dominus dicat: « Spiritus carnem et ossa non habet, sicut me videtis habere » (6), per quod ostendit naturae conformitatem ».

c) Tandem vivens passibilis, id est, passionibus obnoxius. « Unde non subdit solum in similitudinem carnis, sed in similitudinem carnis peccati. Non enim habuit carnem peccati, id est cum peccato conceptam, quia caro eius fuit concepta per Spiritum Sanctum qui tollit peccatum, sed habuit similitudinem carnis peccati, id est similem carni peccatrici in hoc quod erat passibilis. Nam caro hominis ante peccatum subiecta passioni non erat » (7). Et quia proprietates et defectus omnes (praeter peccatum et ignorantiam) suscepit, ideo habitu inventus est ut homo, scilicet in exteriori conversatione, quia esuriit ut homo, fatigatus fuit, et huiusmodi; quo habitu ostenduntur humanae naturae conditiones.

(1) *Expos. ad Philipp.* II, 7.

(2) III, 38.

(3) IOAN. I, 14.

(4) *Ad Hebr.* II, 17.

(5) *Rom.* VIII, 3.

(6) LUC. XXIV, 39.

(7) *Expos. D. THOM.* ad Rom.

PARS II. — PROPTER DONUM DIVINUM GRATIAE.

Ratio qua Filius Dei, secundum humanam naturam, factus est similis nobis, fuit ut nos propter donum divinum gratiae faceret similes sibi: nam « gratia et veritas per Iesum Christum facta est » (1).

Magnum revera donum fuisset si solum a diaboli potestate homines perditos liberasset, hac assumptione carnis mediante, vel totam humanam naturam integram ad statum primaevum revocasset. Sed quia infinite bonus, infinite clemens, infinite amans: « ubi abundavit delictum, superabundavit gratia » (2), per quam Iesus Christus offerens bona altissima, excelsa et innumerabilia prae malis, quae attulerat vetus delictum, revocat omnes ad adoptionem filiorum Patris, ad participationem spiritus et donorum, communicationem corporis et sanguinis sui et participationem ipsius.

a) A Corde Iesu originem habet gratia reddens nos filios Dei, non nuncupatione tantum, sed vera adoptione, ut scribit D. Ioannes: « Videte qualem charitatem dedit nobis Pater, ut filii Dei nominemur et simus » (3). Nam propter hanc charitatem et propter merita Filii, quem dedit Pater, vocamur et assumimur ad haereditatem Dei; unde sumus vere filii adoptivi; adoptio namque est assumptio personae extraneae in propriam haereditatem. Et ideo Apostolus ait: « Gentes esse cohaeredes, et concorporales et comparticipes promissionis eius in Christo Iesu per evangelium » (4). Ex cuius textus expositione iuxta D. Thomam probatur, primo quod sumus filii adoptivi Patris. « Circa quod sciendum est quod Iudaei triplicem praerogativam habebant respectu gentilium, scilicet, promissionis haereditatis, item per specialem

(1) IOAN. I, 17.

(2) *Rom.* V, 20.

(3) I^a III, 1.

(4) *Ephes.* III, 6.

ab aliis gentibus distinctionem et electionem; item per Christi promissionem » (1). Ad hanc autem praerogativam vocati sumus omnes per fidem; et primo ad participationem haereditatis; et quantum ad hoc dicit Apostolus cohaeredes, scilicet, ipsis Iudaeis in haereditate coelesti. Et ideo propter domum gratiae Christi, facti sumus similes non solum Iudaeis, sed ipsi Christo, adoptione filiorum Patris: « Si autem filii et haeredes, haeredes quidem Dei, cohaeredes autem Christi » (2).

b) Deinde per Christum recepti sumus ad speciale collegium; unde et concorporales, idest, in unum corpus; quod quidem et mystice potest sumi, quasi omnes in Christo, qui est caput, unum corpus mysticum efformamus, iuxta illud: « sicut enim in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent; ita multi unum corpus sumus in Christo » (3); et realiter in sensu, quo omnes eodem corpore et sanguine communicamur iuxta illud: « Quoniam unus panis, unum corpus multi sumus omnes, qui de uno pane participamus » (4).

c) Tandem vocati sumus omnes ad participationem gratiae repromissae: unde dicit et participes, scilicet promissionum, quae factae sunt Abrahae. Qua gratia fruimur participatione spiritus et donorum, uti veri Christi amici: « Vos autem dixi amicos; quia omnia, quaecumque audivi a Patre meo, nota feci vobis » (5). Et haec omnia, quae consequuti sumus non per Moysen, sed in Christo, non per observantiam legis, sed per evangelium per quod omnes salvi fiunt, reddunt nos similes ei, quia cohaeredes et commensales, et participes ipsius.

(1) In hunc loc.

(2) Rom. VIII, 17.

(3) Rom. XII, 4.

(4) I ad Cor. X, 17.

(5) IOAN. XV, 15.

PARS III. — PROPTER UNIONEM INTIMAM GLORIAE.

Ecce prodigium amoris Cordis Iesu. Descendens ad nostra mediante assumptione humanae naturae, Filius Dei factus est similis nobis. Et, per elevationem hominis ad statum gratiae supernaturalis, facti sumus similes illi. Nodus quo tam mirabiliter copulantur coelum et terra, divina et humana, est amor divinus. Centrum, in quo tanta prodigia elaborantur vi ignis illius coelestis, est sacratissimum Cor Iesu. Sed charitas nunquam excidit. Orta a summo coelo, illuc revertitur unde originem habet, transferens secum, ut in perpetuum glorificentur, quos venit quaerere et salvos facere, et sigillo filiorum Dei signare. Amor est vis unitiva. Ideo sacratissimum Cor Iesu est amore plenum propter novissimam unionem, coniunctissimam et intimam gloriae, qua Ipsi in aeternum adhaerebimus. Quae unio tria importat; scilicet, visionem, possessionem et fruitionem.

a) Et primo coniunctissime Cordi Iesu adhaerebimus, et similes ei erimus visione, dicente D. Ioanne: « Scimus quoniam cum apparuerit, similes ei erimus; quoniam videbimus eum sicuti est » (1). Nam videbimus Deum, facie ad faciem, seu in seipso, qualis est in se, sive ipsam Dei essentiam. Nunc per fidem Deum videmus; ideo ex parte tantum; in patria vero cognoscemus undique et aperte. Ideo super illud: « Nunc cognosco ex parte, tunc autem cognoscam sicuti et cognitus sum » (2); scribit D. Thomas: « Nunc, id est in praesenti vita, ego Paulus cognosco ex parte: id est obscure et imperfecte. Tunc autem, scilicet in patria, cognoscam sicut et cognitus sum; id est sicut Deus cognovit essentiam meam, ita Deum cognoscam per essentiam; ita quod ly sicut non importat hic aequalitatem cognitionis, sed similitudinem tantum ».

(1) I Ioan. III, 2.

(2) I ad Cor. XIII, 12.

b) Deinde, possessione. Idem Cor Iesu se praebebit in patria possidendum, quod hic in exilio homini viatori se tradit sumendum. Sed aliter, quia hic sub sacramento velatum, illic vero gloria circumdatum. In via amissibiliter, in patria autem perpetuo: « Merces Dei manet in aeternum » (1). Quam possessionem describit S. Ioannes: « Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis. Et ipsi populus eius erunt, et ipse Deus cum eis erit eorum Deus » (2).

c) Fruitione. Inde gaudium orietur consequens visionem et possessionem nulli moerori, seu dolori permixtum. Illic esuriens implebuntur bonis, sitientes reficientur, pauperes ditabuntur, onerati allevabuntur, mites exultabuntur, ignari erudientur, sprete, infirmi ac debiles quicumque ad fruitionem gloriae filiorum Dei admittentur, uno spiritu et uno ore benedicentes Dominum in perpetuum, et diligentes eum inter profluvios immensae charitatis orientis a latere Christi, qui prior dilexit nos.

Consequentia. Ergo est redamandum: « Ecce sto ad ostium et pulso » (3). Ad ostium enim cordis pulsat quasi affectum mendicans: « Praebe, fili mi, cor tuum mihi » (4). Quoniam Ipse prior dilexit nos, et nos debemus eum amare, ut enim dicit Apostolus: « Ambulate in dilectione, sicut et Christus dilexit nos » (5); quia dilectio est tale bonum, in quo debet homo proficere, ideo ambulate; et tale est debitum, quod debet homo semper solvere, ut dicit D. Thomas (6): « Debemus eum redamare, id est amare amore amicitiae, nam amicitia est amor mutuae benevolentiae fundatus super aliquam communicationem »; ideo: « Iam non dicam vos servos, quia servus nescit quid faciat Dominus eius. Vos au-

(1) *Eccli.* XVIII, 22.

(2) *Apoc.* XXI, 3.

(3) *Apoc.* III, 20.

(4) *Prov.* XXIII, 26.

(5) *Ephes.* V, 2.

(6) *Expos.* in hunc loc.

tem dixi amicos, quia omnia, quaecumque audivi a Patre meo, nota feci vobis » (1). Quae quidem redamatio importat quinque propria amicitiae, scilicet, velle amicum esse et vivere; velle ei bona; operari ei bona; conversare cum eo delectabiliter; et concordiam, ut dicit D. Thomas (2). Ut ergo Cor Iesu redamemus, sic cum eo nos gerere debemus.

Affectus. Vox Iesu « O filia Sion, a me adeo amata, honorata, locupletata, edocta! quomodo me non agnoscis, imo me ut falsum Messiam reiicis, persequeris, damnas, occidis, crucifigis? Ego enim propter te e coelo descendi in terram; propter te in Bethleem iuxta Ierusalem natus sum; propter te triginta quatuor annos in continuo labore, dolore, paupertate vixi. Triennium totum, tuos circos et castella obeundo, praedicavi et docui; leprosos, aegros, daemonicos, sanavi; tuos mortuos vitae restitui. Tu ergo, filia Ierusalem, filia adeo a me dilecta, cur me tui tam amantem non redamas, sed velut hostem spernis et perimis? » (3).

Deprecatio. Domine Iesu Christe, qui ineffabiles Cordis tui divitias novo amoris miraculo Ecclesiae tuae aperire dignatus es; per hunc ipsum amorem te supplices rogamus, da nobis amabilissimum hoc nostrique amantissimum Cor ita amare et redamare, ut simul etiam iniurias ab ingratis mortalibus praesertim in amoris sacramento eidem illatas, dignis obsequiis compensare valeamus (4).

(1) *IOAN.* XV, 15.

(2) *II^a-II^{ae} q.* XXV, a. 7.

(3) *A LAP. in Luc.* XIX, 42.

(4) *Ex officio parvo SS. Cordis Iesu*, pag. 432. Nilles.

